

In **Spraakwater** spreekt iemand – van BN'ers tot politici en van sportvissers tot wetenschappers – zich uit over thema's rond vis en sportvisserij. Deze maand is dat **Stefan Lok**, beroepsvisser en bestuurslid van de Algemene Bond van Binnenvissers in Noord-West Overijssel.

TEKST: BARD BORGER > BEELD: HANS DE KORT

IN GOED OVERLEG VISWATER DELEN

Sport- en beroepsvisserij gaan helaas niet altijd goed door één deur. Dat de relatie ook prettig kan zijn, weet beroepsvisser Stefan Lok (43) uit eigen ervaring. Samen met twee collega's machtigt hij al jaren visrechten aan Sportvisserij Oost-Nederland. "We beseffen dat we meer overeenkomsten hebben dan verschillen."

Reken maar dat ik als jochie regelmatig met een hengeltje aan de waterkant stond," steekt Stefan Lok van wal op de vraag of hij zelf iets met sportvissen heeft. De spanning die sportvissers drijft, begrijpt hij dus wel. "Vissen blijft vissen, of je het nu voor de sport of je inkomen doet. Voor mijzelf is het tegenwoordig alleen nog dat laatste." Lok – die zijn bedrijf in Belt-Schutsloot heeft en vooral op omringende plassen zoals de Beulakerwijde vist – beschrijft hoe zijn bedrijf al generaties lang in de familie is. "Mijn voorvaderen visten al in Kop van Overijssel en verder te-

rug zelfs nog op de Zuiderzee. Zelf leerde ik het beroep van mijn vader. Als klein jongetje van een jaar of vijf ging ik al mee aan boord, waarna ik als vanzelf het bedrijf inrolde. Nadat mijn vader ziek werd nam ik de zaak in 2015 officieel van hem over. Hij overleed het jaar erna. Mijn broer springt nu bij als het weer heel ruig is. Juist dan is de visserij vaak op zijn best."

DRIEHONDERD BEDRIJVEN

Lok, die naast visser ook rietmeler is, vormt samen met twee collega-beroepsvissers uit het gebied de Algemene Bond van Binnenvissers in

Noordwest Overijssel. "Daar waar we nu nog maar met z'n drieën zijn, bestond die bond bij de oprichting in 1919 uit wel driehonderd bedrijven", schetst Lok de toenmalige situatie. "De visserij per bedrijf was veel kleinschaliger en de visrechten waren compleet versnipperd – je had toen nog allemaal particulieren die ook onderling visrechten met elkaar deelden." Nieuwe wetgeving in 2008 zorgde ervoor dat in heel Nederland alleen de grotere, professionele visserijbedrijven overbleven, vertelt Lok. "Beroepsvissers moesten vanaf dat moment een minimaal oppervlak van viswater – 250 hectare per

bedrijf – hebben. Om de visserijdruk te verlagen werden vrijkomende visrechten niet aan nieuwe beroepsvissers uitgegeven, maar herverdeeld onder de overgebleven bedrijven. Heel veel kleine particulieren vielen toen letterlijk buiten de boot. Bij ons bleven er drie bedrijven over. Een ieder van ons heeft zo'n 1.200 hectare aan viswater en de percelen liggen als aaneengesloten blokken naast elkaar. De gemene weide visserij (waarbij diverse beroepsvissers in concurrentie op hetzelfde water vissen) zoals die op het IJsselmeer nog bestaat, hebben wij decennia geleden al afgeschaft."

Stefan Lok pleit voor een goede relatie tussen sport- en beroepsvisserij.

MINDER GEDOE

Daar waar de meeste beroepsvissers tegenwoordig alleen nog het aalvisrecht hebben en het schubvisrecht aan de sport is voorbehouden, heeft de bond van Lok het volledige visrecht. Voorwaarde van de verhuurder – o.a. provincie, gemeenten, Natuurmonumenten en het waterschap – is dat ze de sportvisserij machtigen om op schubvis te mogen vissen. "Een unieke constructie die ons actief verbindt met Sportvisserij Oost-Nederland", aldus Lok. Dankzij een flinke lijst wateren die de federatie er in loop der jaren bij kreeg, is 98 procent van het viswater van Lok en zijn collega's inmiddels ook beschikbaar voor VISpashouders. "Dat vind ik een goede ontwikkeling, want de Kop van Overijssel is een groot recreatief gebied waar ook sportvissers van moeten kunnen genieten", aldus Lok. "Het scheelt ook gedoe als zij niet voor elke sloot in de VISplanner moeten kijken en als handhavers niet steeds uit hoeven te rukken. Onlangs hebben we ook een bepaalde dagvergunning afgeschaft en het betreffende stuk viswater gemachtigd aan de sport."

WELWILLENDHEID

Daar waar Lok de huidige relatie koestert, was het contact met de sportvisserij in het verleden beduidend minder goed. "Vooral over de visrechten hadden we nogal eens strubelingen", blik hij te-

rug. "Dan vlogen de verwijten over en weer en verschenen er soms zelfs stukken in de krant die kwaad bloed zetten bij een van beide partijen. Geruchten werden telkens opgeblazen en gingen een eigen leven leiden. Zo gaat dat als je geen normaal gesprek voert met elkaar." Lok maakte zelf de kentering mee in de jaren '90. "We realiseerden ons op een gegeven moment met zijn allen: dit moet anders. We hebben meer overeenkomsten dan verschillen en moeten toch op een normale manier met elkaar om kunnen gaan. Die welwillendheid bracht het gesprek weer op gang, waardoor de relatie sterk verbeterde. De verhuur van visrechten regelen we onderling en ook de samenwerking binnen de VBC Reest en Wieden verloopt goed."

BARBECUE

Lok klinkt uitermate tevreden. Wat kan er volgens hem wellicht nóg beter in het contact met de sportvisserij? "Ik zou het eigenlijk niet weten", antwoordt hij al snel. "Misschien een jaarlijkse barbecue? Nou, vooruit, er zijn weleens sportvissers die met hun plug in onze netten belanden – dat betreft steevast toeristen – van wie je dan allerlei verwensingen naar je hoofd krijgt geslingerd. Maar goed, die mensen kennen de dynamiek van dit gebied niet en zo iets gebeurt hooguit twee keer per jaar. Het contact met de hengelsportfederatie is echt uitstekend, vind ik. We gaan op een nette en constructieve manier met elkaar om en dat is ook zoals het hoort."